

ВИКОРИСТАННЯ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ В КОСМЕТОЛОГІЇ

Забродський Ілля Олегович,
здобувач вищої освіти IV курсу, groomkol@gmail.com
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Авдєєва Ольга Юрїївна,
доктор філософії з галузі 01 Освіта/ Педагогіка,
доцент кафедри хімії, avdeeva8909@gmail.com
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Використання лікарської рослинної сировини у косметології має давні традиції та велику розповсюдженість у світі. Природні компоненти рослин – це джерело активних речовин, які впливають на шкіру та волосся, надаючи їм здорового вигляду, блиску, підтримуючи природний баланс. В умовах сучасної екології та постійних стресів косметика на основі рослинної сировини стає все більш актуальною завдяки м'якій дії та мінімальному ризику побічних ефектів. Лікарські рослини, такі як ромашка, календула, алое вера та багато інших, містять унікальні вітаміни, мінерали, антиоксиданти та інші корисні компоненти, що сприяють омолодженню та відновленню шкіри. Розглянемо детальніше застосування лікарської рослинної сировини у косметологічних засобах [1].

Обліпиха крушиноподібна – невелике дводомне дерево або великий кущ заввишки 4-5 м. У косметології використовують її плоди – соковиті кістянки кулястої або довгасто-еліпсоподібної форми, з плодоніжкою або без неї, містять одну кісточку, від 4 до 12 мм завдовжки. Плоди обліпихи – цінна полівітамінна сировина для одержання обліпихової олії, яку застосовують як ранозагоювальний, бактерицидний та знеболювальний засіб. Наприклад, їх використовують в кремі «Таліта», який є зволожуючим для всіх типів шкіри засобом. Крем сприяє регенерації клітин, відновлює їх еластичність, що призводить до розгладжування зморшок та відновлення природної свіжості шкіри. Також використовується і олія насіння обліпихи, яка допомагає відновити баланс шкіри та зменшує почервоніння, зокрема олія міститься в такому товарі «Sibu Sea Berry Seed Oil».

Кавун – однорічна ліана, має довге сланке стебло (до 5 м завдовжки) з вусиками. Його насіння використовується в різних косметичних засобах завдяки живильним, зволожувальним і антиоксидантним властивостям. З цієї РЛС виготовляють не тільки звичні креми або лосьйони, а ще й масла для волосся і шкіри голови, наприклад «African Botanicals Marula Oil» – мультифункціональна олія, що містить олію насіння кавуна та інші натуральні масла, підходить для волосся та шкіри голови. Цікаво, що зокрема ЛРС кавуна використовують в бальзамах для зняття макіяжу таких як «Clinique Take The Day Off Cleansing Balm» – бальзам для зняття макіяжу, який містить м'які олії, включаючи олію насіння кавуна, і підходить для чутливої шкіри.

Маслина європейська – вічнозелене дерево заввишки 3-7 м. Плід – довгаста або шароподібна кістянка чорного, червонуватого, фіолетового або білуватого кольору. ЛРС жирна олія – вона зелено-жовтого кольору, за кімнатної температури прозора рідина без запаху, приємна на смак. Оливкова олія є популярним інгредієнтом у косметиці завдяки своїм зволожувальним, антиоксидантним та поживним властивостям. Вона містить вітаміни А, D, Е та К, які сприяють здоров'ю шкіри і волосся. Через свої зволожувальні властивості дану ЛРС використовують в шампунях, гарним прикладом є «Garnier Botanic Therapy Olive Oil Shampoo» – шампунь з оливковою олією для сухого і пошкодженого волосся, який допомагає зміцнити та відновити волосся. Ці ж властивості дають можливість використовувати таку сировину і в бальзамах для губ, таких як «Vaseline Lip Therapy Olive Oil Lip Balm» – бальзам для губ з оливковою олією, який забезпечує зволоження та захист губ від сухості. Виготовляють і гелі для душу – «Palmolive Naturals Olive & Milk Shower Gel»

— гель для душу з оливковою олією та молочними протеїнами, що м'яко очищає і зволожує шкіру.

Мигдаль звичайний – невелике дерево до 2-6 м заввишки або гіллястий кущ. Плід – кістянка довгасто-яйцеподібної форми з глибоким поздовжнім жолобком. ЛРС жирна олія – безбарвна або жовтувата рідина, без запаху, приємна на смак. Вона містить вітаміни А, Е, D, а також незамінні жирні кислоти та антиоксиданти, які допомагають шкірі залишатися зволоженою, зменшують ознаки старіння і сприяють регенерації клітин. Мигдальна олія також має протизапальні властивості, що робить її чудовим вибором для догляду за чутливою та схильною до подразнень шкірою.

Також використовують жмих насіння солодкого мигдалю – побічний продукт, який отримують після віджиму мигдалевої олії. Він містить багато корисних речовин, таких як білки, вітаміни (особливо Е і В), антиоксиданти, мінерали та амінокислоти. Розпочну зі жмиха. Оскільки жмих з даної ЛРС містить багато живильних речовин то його використовують в скрабах для обличчя таких як «Natura Siberica Face Mask with Almond Meal» – маска для обличчя з мигдальним жмихом, що живить та зволожує шкіру. Також дана ЛРС може входити до складу мила, на кшталт «L'Erbolario Sweet Almond Exfoliating Soap» – мило з жмихом солодкого мигдалю, яке одночасно очищує та відлущує шкіру, підходить для чутливої шкіри.

Оскільки олія мигдалю позитивно впливає на шкіру її використовують в кремах наприклад «Dr. Sante Almond Face Cream» – крем для обличчя з мигдальною олією для сухої та зневодненої шкіри, який інтенсивно живить і робить шкіру м'якою. Через ці ж властивості виготовляють з даної ЛРС лосьйони в тому числі дитячі такі як «Johnson's Baby Oil with Almond Oil» – легке масло для тіла з мигдальною олією, що підходить як для дитячої, так і для дорослої шкіри.

Соя – однорічна трав'яниста опушена рослина до 1 м заввишки. Плід – довгастий біб з 1-4 насіннями. Насіння кулеподібне або овальне, жовтого, зеленого, коричневого або майже чорного кольору, залежно від сорту. ЛРС жирна олія – прозора рідина блідо-жовтого кольору.

Соеву олію використовують в косметичних засобах завдяки її зволожувальним, відновлювальним і антиоксидантним властивостям. Вона містить вітаміни Е, К, а також жирні кислоти, такі як лінолева і олеїнова, які допомагають підтримувати природний бар'єр шкіри.

Цікавим продуктом з даної ЛРС є «Fresh Soy Face Serum» – сироватка для обличчя з соєвою олією, яка глибоко зволожує шкіру, допомагає зменшити дрібні зморшки та забезпечує сяючий вигляд. Зі схожими функціями виготовляють «Origins Original Skin Retexturizing Mask with Rose Clay & Soybean Oil» – маска для обличчя з рожевою глиною та соєвою олією, що очищає пори, вирівнює тон і текстуру шкіри.

Бджолиний віск отримують двома способами: витоплюванням та екстракцією органічними розчинниками. Для медичного використання віск отримують шляхом сонячного воскотоплення або плавлення воскосировини з подальшим пресуванням. У медицині використовують відбілений віск.

Бджолиний віск є цінним інгредієнтом у косметиці завдяки своїм захисним, зволожувальним та пом'якшувальним властивостям. Він створює на поверхні шкіри бар'єр, який утримує вологу та захищає від зовнішніх подразників, не блокуючи пори. Також бджолиний віск багатий на вітамін А, який сприяє регенерації клітин шкіри, роблячи її більш гладкою та пружною.

Цікавими продуктами з воску є стайлінгові засоби для волосся, наприклад «Aveda Light Elements Texturizing Creme with Beeswax» – текстуруючий крем для волосся з бджолиним воском, який додає об'єму та фіксації. Також існують і більш звичні продукти, зокрема бальзами для губ, такі як «Burt's Bees Beeswax Lip Balm» – бальзам для губ з бджолиним воском, який глибоко зволожує та захищає губи від сухості.

Отже, використання лікарської рослинної сировини в косметології є популярним і

природним підходом, що дозволяє доглядати за шкірою, волоссям та тілом за допомогою натуральних компонентів, які мають лікувальні властивості. Рослинні екстракти, олії, відвари та настої з лікарських рослин багаті на біологічно активні речовини – вітаміни, антиоксиданти, мінерали, флавоноїди, які позитивно впливають на стан шкіри, волосся і сприяють загальному оздоровленню.

1. І.А. Бобкова, Л.В. Варлахова Фармакогнозія : підручник . 3-є вид., переробл. і допов. К.: ВСВ “Медицина”, 2018. С. 504.